

Etnoarqueología desde las instituciones españolas. Madrid: Ediciones Complutense- Universidad Complutense de Madrid, 2017. Complutum, 28-2. Pàgs. 251-460 [29,7 x 21].

Dossier format per una introducció i onze treballs redactats per especialistes en etnoarqueologia, per mitjà dels quals es vol donar a conèixer la seva metodologia i vies de recerca. Per tant, la introducció s'estructura en quatre àmbits: punts centrals d'aquesta pràctica, recull històric, investigadors que s'han dedicat a aquest projecte i processos d'institucionalització de la disciplina, a partir d'aquesta es recullen una sèrie d'investigacions.

Tot i que originàriament va ser el món anglosaxó el que va començar aquestes pràctiques, en el treball introductor s'esmenten els seus artífexs i els seus límits -encara en l'actualitat poc clars-. Es comenten les crítiques que ha rebut aquesta pràctica per diversos autors com Olivier Gosselain (2016), i les propostes de Diana Lyons i Joana Casey (2016). Hi ha dues orientacions: 1- la que fa recerca sobre les societats vives per poder estructurar metodologies d'anàlisi, i 2- els estudis centrats en el processos tafonòmics i la seva afectació al contexte arqueològic. Hi ha una branca que basant-se en societats actuals, cerca semblances en el passat. Juntament n'hi ha una altra que només se centra i cerca en el present sense comparar. Es tracta normalment de societats no evolucionades.

Se'ns recorda els orígens d'aquesta disciplina a Espanya a partir de la segona meitat dels anys 80. I els mitjans en els quals s'han projectat les seves investigacions. Cal destacar el congrés organitzat a Barcelona el 2004 sobre Etnoarqueologia i Prehistòria. I recordar que avui aquest àmbit forma part dels plans d'estudi de les universitats.

Entre els treballs de caire teòric consten el d'Alfredo GONZÁLEZ-RUIBAL sobre la Etnoarqueologia, l'arqueologia etnogràfica i la cultura material. Tracta sobre els conceptes i la forma d'estudiar les societats actuals des d'una perspectiva arqueològica. O el d'Inés DOMINGO, Claire SMITH i S.K. MAY sobre els vincles de l'etnoarqueologia i l'art rupestre; porten a terme un estudi comparatiu entre les societats actuals d'aborígens del Nord d'Àustràlia i les antigues. De fet la majoria d'estudis publicats al volum es basen en societats primitives actuals.

El recull té un interès per conèixer els vincles de la zooarqueologia o els estudis basats en els combustibles naturals i la seva relació amb l'arqueologia. Opera amb una materialitat que no és solament la ceràmica, les construccions o bé la metal·lúrgia, sinó també el paisatge, els cossos, les runes i els rebutjos, per tant cerca aprofundir en altres àmbits.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Dossier formado por una introducción y once trabajos redactados por especialistas en etnoarqueología, mediante los cuales se quiere dar a conocer su metodología y vías de investigación. Por lo tanto, la introducción se estructura en cuatro ámbitos: puntos centrales de esta práctica, recopilación histórica, investigadores que se han dedicado a este proyecto y procesos de institucionalización de la disciplina, a partir de ésta se recogen una serie de investigaciones.

A pesar que originariamente fue el mundo anglosajón el que empezó estas prácticas, en el trabajo introductorio se mencionan sus artífices y sus límites -aún en la actualidad poco claros-. Se comentan las críticas que ha recibido esta práctica por diversos autores como Olivier Gosselain (2016), y las propuestas de Diana Lyons y Joana Casey (2016). Hay dos orientaciones: 1- la que investiga las sociedades vivas para poder estructurar metodologías de análisis, y 2- los estudios centrados en los procesos tafonómicos y su afectación en el contexto arqueológico. Existe una rama que basándose en sociedades actuales, busca similitudes en el pasado. Junto a esta hay otra que sólo se centra e investiga el presente sin comparar. Trata normalmente de sociedades no evolucionadas.

Se nos recuerda los orígenes de esta disciplina en España a partir de la segunda mitad de los años 80. Y los medios en los que se han proyectado sus investigaciones. Debemos destacar el congreso organizado en Barcelona el 2004 sobre Etnoarqueología y Prehistoria. Y recordar que en la actualidad este ámbito forma parte de los planes de estudio de las universidades.

Entre los trabajos de carácter teórico constan los de Alfredo GONZÁLEZ-RUIBAL sobre la Etnoarqueología, arqueología etnográfica y la cultura material. Trata sobre los conceptos y la forma de estudiar las sociedades actuales desde una perspectiva arqueológica. O el de Inés DOMINGO, Claire SMITH y S.K. MAY sobre los vínculos de la etnoarqueología y el arte rupestre, realizando un estudio comparativo entre las sociedades actuales de aborígenes del Norte de Australia y las antiguas. De hecho la mayoría de estudios publicados en el volumen se basan en sociedades primitivas actuales.

La recopilación tiene un interés para conocer los vínculos de la zooarqueología o los estudios basados en los combustibles naturales y su relación con la arqueología. Opera con una materialidad que no es solamente la cerámica, las construcciones o bien la metalurgia, sino también el paisaje, los cuerpos, las ruinas y los desechos, por consiguiente persigue profundizar en otros ámbitos.

IHE
(Secretaria de la revista)